

Halkın

Cemil Şahin

“MÜSLÜMANLAR” dergisinin çocuk ilâvesidir.

Sayı
10
2019

CUMADAN KALMAYALIM ARKADAŞLAR!

Selâmün Aleyküm!

Dünyanın yaklaşık yüzde 70'i suyla kaplı. Yani denizlerden ve okyanuslardan oluşan bir dünya okyanusundan söz ediyoruz. Bir yerlerden kaynayıp bir taraflara akarak deniz ve okyanuslarla birleşen dere ve nehirler ise su damlalarının bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Damlaya damlaya göl olur misali...

Müslüman Müslümanla bir araya gelince de cemaat olur, ümmet oluşur.

Her Müslüman ayrı ayrı değer taşır, ama belirli bir yerdeki Müslümanların birlikte oluşturdukları toplulukların değeri daha büyüktür. Bu topluluklar, dinî literatürümüzde doğrudan cami ile irtibatlı olarak cemaat olarak adlandırılıyor. Bunun daha büyüğü ve değerlisi ise dünyanın her yerindeki Müslüman cemaatlerin bir araya gelişinden oluşan ümmettir. İslâm ümmeti ya da ümmet-i Muhammed dediğimiz olay budur.

Müslüman olarak her birimiz İslâm ümmetinin önemli bir parçasıyız.

Bizi ümmet yapan, tabir caizse, suyu su yapan H₂O gibi, ortak inanç ve değerlerimiz var. Suyun tatlı, tuzlu, ekşi, acı, renkli, renksiz olabildiği gibi, Müslümanlar da birtakım farklı

özellikler taşır. Ama nihayetinde her biri aynı ortak inanca sahiptir.

Her Müslüman Allah'ın varlığına ve birliğine inanır. Hazreti Muhammed'in Allah'ın son peygamberi olduğunu kabul eder. Onun Allah'tan getirdiklerini tasdik eder. Ama bu ortak değerler sadece inançla kalmaz, uygulamaya da yansır. Meselâ, her Müslüman namaz kılmak için aynı kibleye döner, yani Kâbe'ye yönelir.

Müslümanların ortak değerler taşıyan bir topluluk olduklarına vurgu yapmak için Allah, her haftanın Cuma gününde bir araya gelmelerini istemiştir. Ve bunun belirli bir saatte olmasını emretmiş ve bu saate ayrı bir anlam yükleyerek o vakitte duaların geri çevrilmediğini bildirmiştir.

İşte o saatte Müslümanlar bir araya gelip Cuma namazı kılarlar. Bu namazın en önemli kısmı ise hutbesidir. Minber denen yüksekçe yerde okuduğu hutbe ile hatip efendi, Müslümanlara Allah'ın varlığını ve birliğini, Hazreti Muhammed'in peygamberliğini hatırlatır, Allah'tan korkmayı, iyilik yapmayı öğütler. Hep birlikte dua ettikten sonra bütün Müslümanlar Kâbe'ye dönüp imama uyararak namaz kılarlar.

İşte bu yüzden Cuma günü müminlerin hıf-talık bayramıdır. Öyleyse biz de bu ümmetin bir parçasıyız demek için Cumadan kalmayalım!

HİLÂL

İrtibat için: hilal.dergi@abv.bg

BİDATLARIN DİNDE YERİ YOKTUR

Kenan annesinin dinî sohbet yapan kanallardan bir tanesini açtığını görünce, oturup izlemek istedi. O sırada telefon çaldı. Halime Hanım, telefona baktı. Annesinin konuşmasından arayanın Neriman teyzesi olduğunu hemen anladı Kenan. Programı izlemeye devam etti. Halime Hanım telefonu kapatıp geldiğinde:

- Hangi konudan bahsediliyor programda Kenan, başını kaçırdım, dedi.

Kenan:

- Hoca bidat diye bir şeyden bahsetti programda, ama hiçbir şey anlamadım.

Halime Hanım mesajı almıştı. Kenan'a kelimenin anlamını açıklamaya başladı:

- Bidat, dinde sonradan ortaya çıkan uygulamadır. Bu şeylerin yüce kitabımız Kur'ân'da da sünnette de yeri yoktur. Büyük âlimler bize sürekli bidatlardan kaçınmamızı tavsiye eder.

Namazla Gelen Hidâyet

Rasûlullah Efendimiz vahyin geldiği ilk gün, biraz rahatlamak için kırlarda gezintiye çıkmıştı. Bu sırada Hz. Cebrail, insan suretinde gözüktü. Ökçesini yere vurunca oradan bir su çıktı ve Cebrail aleyhisselâm abdest almaya başladı.

Efendimiz sallâllâhu aleyhi ve sellem, Hz. Cebrail'in abdest alışını dikkatle izledi. Ardından O da gördüğü şekilde abdestini aldı. Şimdi sıra namaza gelmişti. Hz. Cebrail, Peygamberimize (s.a.s.) namazın nasıl kılınacağını gösterdi. Efendimiz ile birlikte iki rekât namaz kıldılar.

Vahyin hemen ardından ilk bildirilen ibâdetin namaz olması dikkat çekiciydi. İncanın fiile geçtiği ilk uygulama namaz oluyordu. İslâm hayatının şekillenmesinde namaz en başta yerini alıyordu. Namaz o kadar önemliydi ki îmândan sonra hemen ikinci sırada geliyordu. Allah Teâlâ namazı îmân olarak niteleyecek, mümin incancını en güzel şekilde ancak namaz kılarak ortaya koyacaktı.

Dinî hayat ancak namazla sağlıklı bir tarzda yürüyebilecekti. Müslümanın şahsiyet kazanmasında, karakterinin gelişmesinde baş âmil yine namaz olacaktı.

Peygamberimiz (s.a.s.) arzuladığı güzelliği elde etmenin sevinci içinde eve döndü. Gördüklerini Hz. Hatice'ye anlattı ve ona abdest almasını öğretti. Ardından birlikte Allah Teâlâ'nın huzuruna durdular.

Bu sırada evlerinde bir genç onları seyre

dalmıştı. Bu, Peygamberimizin yoksul amcasına destek olmak için bakımını üstlendiği Ebû Tâlib'in oğlu Ali idi.

Ali, Peygamberler Sultanını hayranlıkla izliyordu. Bu yüce insanın yaptığı ilginç hareketler, ilk kez gördüğü şeylerdi.

Namazdaki hareketler, Cenâb-ı Hak karşısında en asil duruşlardı aslında. Onların önünde bir put olmadığına göre taptıkları Varlık neredeydi acaba? Yoksa görünmeyen biri miydi?

Namaz bitene kadar bütün bunları düşündü durdu. Peygamberimize merakla sordu:

- Yaptığınız bu hareketlerin anlamı nedir Efendim?

- Bu, Allah'ın göndermiş olduğu dindir. Ben seni tek olan Allah'a îmâna ve Ona ibâdete; ne yarar, ne de zarar veremeyecek olan Lât ve Uzzâ'yı inkâra dâvet ediyorum.

- Ben, bu dini hiç duymadım. Babama danışmam lazım.

- Ali! Müslüman olmayacaksan sana bahsettiklerimi gizle ve hiç kimseye bir şey söyleme.

Ali, o gece yatağına yattı, ama gözüne uyku girmedi. Küçük yaşından beri mübârek elinde büyüdüğü Peygamber Efendimizin teklifine, olumlu cevap veremediği için canı çok sıkılmıştı. Çünkü dünyada en çok sevdiği Oydu.

Bu güzeller güzeli emin insan asla yanlış

yapmaz diye düşündü. Babası ile ilgili engeli sonunda çözmüştü; "Müslümanlığını, babasından gizli tutacaktı o kadar."

Sabahı zor etti. Rasûlullah aleyhisselâtu vesselâm, odasından çıktığında heyecanla yanına vardı:

- Efendim! dün söylediğin şey ne idi? diye sordu. Efendimiz (s.a.s.) tatlı tatlı gülümsedi:

- Lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîke leh/ Allah'tan başka ilâh yoktur. O tektir ve ortağı yoktur" diyecek, Lât ve Uzzâ'yı inkâr edeceksin." buyurdu.

Hz. Ali zaten bu ânı bekliyordu. Söylenenleri büyük bir zevkle tekrar ederek müslüman oldu.

Hz. Ali der ki:

"Rasûlullah (s.a.s.) pazartesi günü Peygamber olarak gönderildi. Ben de, Salı günü Müslüman oldum. Ben, Rasûlullah'la (s.a.s.) birlikte, namaz kılan ilk erkeğim. Efendimizin yanından hiç ayrılmadım.

Birlikte Mekke'de çevresinde dolaşırken yanından geçtiğimiz her dağ ve ağaç: Esselâmü aleyke yâ Rasûlallah, Selâm olsun sana ey Allah'ın Rasûlü! diyerek selâm verişini asla unutmam."

İlk zamanlar Peygamberimiz (s.a.s.) ibâdetini gizli bir şekilde sürdürmekteydi. Namaz vakti geldiğinde Mekke dışına çıkardı. Hz. Ali de gizlice Onu takip ederdi. Birlikte namaz kılarlar, akşam olunca da eve dönerlerdi.

Hz. Ali'nin annesi Fâtıma, Efendimizin insanları yeni dine dâvet ettiğini duyunca

Ebû Tâlib'e: "Ali'nin, sürekli Muhammed'le olmasından endişe ediyorum. Onun başına bir iş gelmesinden korkuyorum." dedi. Bu uyarı Ebû Tâlib'i harekete geçirdi. Peygamberimiz ile Hz. Ali'yi takip etmeye başladı. Sonunda onlar bir vadide namaz kılmaya başladılar. Ebû Tâlib bir süre şaşkın şaşkın onları seyretti. Taptıkları varlık neredeydi, bunu çok düşündü. Yapılan hareketler onu meraklandırmıştı. Onların yanlarına gelerek sordu:

- Ey kardeşimin oğlu! Bu din ne dinidir?

- Ey amca! Bu Allah'ın dinidir. Allah'ın meleklerinin dinidir. Allah'ın Peygamberlerinin dinidir. Babamız İbrahim'in dinidir. Allah beni seçti ve bütün insanlığa peygamber olarak gönderdi. Amca! Dâvetime ve bana yardımcı olmaya en lâyük kişi sensin.

- Ben atalarımın dinini bırakmam. Sen gönderildiğin din üzere devam et. Vallahî ben yaşadığım sürece sana kimse zarar veremeyecektir. Ebû Tâlib, Hz. Ali'ye döndü ve:

- Oğlum sen de mi ona uydun!?

Babacığim! Ben, Allah'a ve Rasûlüne îmân ettim.

- O, seni ancak iyiliğe davet eder. Sen, onun yoluna sınıksız sarıl ve ondan hiç ayrılm!

Ebû Tâlib'in sözleri, Peygamberimizi (s.a.s.) ve Hz. Ali'yi çok sevindirdi. Genç Ali, artık daha emin şekilde Efendimizi takip edecek, en büyük yardımcısı ve dâvetçisi olacaktı.

Ecdadımızın Dilinden Atasözlerimiz

دمیر تاونده دوگولور

دمیردن نه چوق آلتلر یاییلیور دگلمی؟ هیچ دمیرجی دگانی کوردیکزمی؟ دمیری اوگجه یوکسک صیجاقلقده یوموشاتیورلر، صوگره چکیجله اورا اورا شکل ویریورلر. ایشته او صیجاقلغک وار اولدیغی زمانده دمیر دوگولورسه شکل آلاجقدر. دگلسه شکل ویرمک زوردر. اونک ایچون تاونده دوگولور دینیلمشدر. انسان ایچون ده هر شیئی یایاجغی زمان و یاشلر واردر. او زمانی قاچیریرسه بر داها ایستیلن شکله کیره میه بیلیر.

DEMİR TAVINDA DÖVÜLÜR

Demirden ne çok aletler yapılıyor değil mi? Hiç demirci dükkânı gördünüz mü? Demiri önce yüksek sıcaklıkta yumuşatıyorlar, sonra çekiçle vura vura şekil veriyorlar. İşte o sıcaklığın var olduğu zamanda demir dökülürse şekil alacaktır. Değilse şekil vermek zordur. Onun için tavında dövülür denilmiştir. İnsan için de her şeyi yapacağı zaman ve yaşlar vardır. O zamanı kaçırsa bir daha istenilen şekle giremeyebilir.

NEŞELİ KARİKATÜRLER

İSMAİL ÇAVUŞEV (1940-2017)

Bulgaristan Türklerinin önde gelen şairlerinden biri, elinizde tuttuğunuz "Hilâl" dergisinin kurucusu ve isim babası İsmail Çavuşev'tir. Rahmetli yazarımız, iyi bir şair ve hikâyeci olmanın yanı sıra çocuklar için yazdığı şiirleri ve hikâyeleri ile de tanınmıştır. O yüzden çocuk şiiri yazar şairlerimizi tanıttığımız bu köşede kendisinden kısaca söz edeceğiz.

İsmail Çavuşev, 1940 yılında Deliorman'ın Habip (Vladimirovtsi) köyünde dünyaya gelmiştir. İlk ve orta eğitimini köyündeki Türk okulunda almıştır. Ardından Sofya'da Türk Pedagoji Mektebine kaydolmuş, daha sonra Razgrad Türk Pedagoji Mektebine naklolarak lise eğitimini orada tamamlamıştır. Bilgiye susayan genç İsmail, öğrendikleriyle yetinmeyerek Sofya Üniversitesine kaydolmuş ve 1965 yılında Türkoloji bölümünden mezun olmuştur. Böylece ilkokuldan üniversite sonuna kadar bütün öğrenimini Türkçe olarak yapmıştır.

Üniversite öncesi kısa bir zaman öğretmenlik yapan İsmail Çavuşev, üniversiteden sonra mezun olduğu bölümde bir sene kadar okutmanlık yapmıştır.

Uzun bir aradan sonra Sofya'da İslâm Enstitüsünde de 20 sene kadar Türk dili okutmanlığı yapmıştır. Ama onun asıl mesleği gazeteciliktir. 50 yıl kadar Bulgaristan Türklerinin basınında kalem oynatarak komünizm yıllarında **Filiz**, **Halk Gençliği** ve **Yeni Işık** gaztelerinde çalışmıştır. 1990 yılından sonra ise Hak ve Özgürlük, Yeni Sabah ve **Müslümanlar** gazete ve dergilerinde görev yaptı. Ayrıca neredeyse bütün Türkçe yayınlarımızda şiir, hikâye ve yazıları yayımlandı.

Şiir, hikâye, roman ve Türk dili ile ilgili kitapları basıldı. İsmail Çavuşev'in çocuk şiirleri toplu olarak yayınlanmamışsa da hikâyeleri **Her Gün Bir Hediye** (2012) adıyla kitaplaştırıldı. Ayrıca Bulgaristan Türk çocuk şiiri antolojisi olarak hazırladığı **Altın Petek** (2001) de basıldı.

Kıymetli büyüğümüz 30. 09. 2017 tarihinde Sofya'da vefat etti.

Bilmeceler

Gözle görünmez sana,
Kanat verir insana.
Onsuz hayat kalır geri,
Kitaplardır yeri.
Nedir o? (iglib)

Gez gez gezinir,
Düğme benim elimde.
Her cihandan ses verir,
Yine kendi evimde.
Nedir o? (oydar)

Analar

Ananın

hakkı kalırmış,
Ruhu göklere varırmış.
Dağlar taşlar dayanamaz,
Bir analar dayanırmış.

Gözleri masalsı inci,
Okşar bizdeki sevinci.
Elemi koyup kendine,
Bize duyurur sevinci.

Bizi güldürüp ağlatan,
Adam edip ele katan,
Hasret tüten gözleriyle
Bakıp kalırlar arkadan...

Dünyalar benim olsa da
Sensiz olurum diyemem.
Bütün ömrüm dolsa da
Ben hakkını ödeyemem.

DELi EMİN

(1865-1956)

Razgrad'ın Prelez (Yunuslar) köyünde doğmuş ve ömrünün sonuna kadar orada kalmıştır. Davar ve manda sürülerine sahip hatırı sayılır bir kişiymiş. Uzun zaman köyünde muhtarlık yapmış. Ancak bazı cesur fikirleri yüzünden kendisine zaman zaman baskı ve işkenceler yapıldığı için sinirleri bozulmuş. O nedenle de yöresinde Deli Emin olarak anılır.

DOĞUM ŞAHİTLİĞİ

Muhtarlığından çok sonra Deli Emin'in kapısına bir akşam genç bir köydeşi dayanmış:

- Emin ağa, demiş, bana bir doğum kâğıdı lâzım!
 - İyi ba kardaşım, demiş Deli Emin, ama ne ben muhtarım, ne de burası muhtarlık. Muhtara git...
 - Gittim. Arayıp taradılar, ama kütüklerde ne benim adımla, ne de doğum tarihi mi buldular.
 - Okula çağrıldın mı?
 - Çağrıldım, bir yıl gittim bile.
 - Ya askere?
 - Askere de çağrıldım, hem de bitirdim. Yine de muhtar Balbunar kadısından geçmedikçe benim işimin düzelmeyeceğini söyledi... Şimdi senin de bu işe şahit olmanı istiyoruz...
 - Kim dedi sana beni şahit tut diye?
 - Anam. Ben senin muhtarlığında dünyaya gelmişim de...
- Deli Emin genç köydeşine bakmış da:
- Dinle kardaşım, demiş, benim muhtarlığımda köyümüzde senin gibi ahmak adam dünyaya gelmemişti...

DÜNYAYA DİREK

Deli Emin ölüm döşeğindeyken eski dostlarından biri onu ziyaret etmiş. Dereden tepeden konuşmuşlar. Bir ara dostu:

- Emin birader, demiş, çok hizmetin dokundu bu köye. Her sözün taşa işlerdi. Hele hele de o muhtarlık yıllarında, huzuruna çıkmadık ne vali kaldı, ne ministiri. Çözemediğiniz bir ilmek kaldı mı bu fânî dünyada?

Deli Emin derinden bir soluk aldıktan sonra:

- Kaldı dostum, demiş, kaldı. Şu dünyaya herhangi birinin direk olduğunu duysaydım, bir ilmeğini bulup dünyanın ikinci direği de ben olurum, ama böyle bir şey duymadım...

Hem Öğrendik, Hem Yarıştık, Hem de Eğlendik

Учихме, състезавахме се и се веселихме

Здравословен
живот

ПЛОДОВЕ И ПЛОДОВИ СОКОВЕ

Ябълка, портокал, банан -
всички тях обичам аз.
Череша, праскова, кайсия -
безброй ползи има в тях.
Самите плодове ли да си
хапнем?
Сока им ли да изпием?
Хайде заедно да отговорим!

Кой е най-здравословният начин за консумацията им?

Ако искаме да се възползваме максимално от плодовете, трябва:

- По възможност да ги сложим във вода с оцет, където да стоят известно време, след което да ги изплакнем хубаво с вода.

- Да ги консумираме, хапвайки ги на парчета, без обелване на корите, ако се ядат.

- Да ядем плодовете през деня, разделени на порции.

Колко плода или плодови сокове можем да консумираме?

- Консумирането на плодове и зеленчуци трябва да се разглежда заедно. През деня трябва да изяждаме поне пет порции плодове. Можем да изберем който и да е сезонен плод или сушени плодове.

- Една порция плод може да се приеме и във вид на чаша плодов сок. За тази цел за предпочитане е водната/чаената чаша (200 мл).

- Дневното количество плодов сок не трябва да надвишава 230 мл.

Ако надвишим нормата?

- Колкото и да е полезен хранителният продукт, не

превишавайте дневната норма, защото ще се получи вреда вместо полза.

- Надвишаването на нормата може да доведе до наднормено тегло, защото, както отбелязахме, плодовете съдържат високо количество захар - съответно и калории.

- Може да спре развитието на организма, противно на желанието за бърз растеж. Защото става причина за по-малък прием на други необходими хранителни продукти.

- Не забравяйте, че една голяма чаша плодов сок (330 мл) съдържа количество захар, равно на 10 чаени лъжички.

- Прекалената консумация на плодове и соковете от тях може да затрудни храносмилателната система. Може да причини подуване, разстройство и др.

- Превишеният прием на захар може да увреди зъбите.

- При пакетирани и бутилирани сокове предпочитайте единствено тези, които съдържат 100 процента плодов сок.

Какво се крие в плодовете?

- Плодовете съдържат голямо количество фибри. Те са влакнестата част на храните, която не се усвоява от кръвта след асимилирането им. Фибрите са необходими за здравословното функциониране на храносмилателната система. Чрез тези влакна по-дълго се чувстваме сити и кръвната захар се балансира.

- Съдържат плодова захар, която ги прави сладки. Заради захарта имат и много калории.

- Богати са на различни минерали, елементи и съединения, необходими за растежа и развитието на организма, както и укрепват имунната система срещу болести.

Селин Али е родена на 14 февруари 2002 г. в гр. Айтос. Понастоящем е ученичка в Средно училище „Никола Вапцаров“ в същия град. Започва да тренира спортна стрелба – дисциплина „Трап“, през 2014 г. През 2015 г. става член на Спортния клуб по ловна стрелба „Сокол-2010“ и се състезава в категория „Девойки“, като приключва годината със 7 първи места от състезанията по спортния календар на Федерацията. Получава признанието „II разряд“ за покрит норматив. През 2016 г. се състезава в категория „Жени“ и приключва спортната година на първо място с 6 първи места от спортния календар.

През 2016 г. взема участия в: Световното първенство в Зул, Германия; Европейското първенство в Лонато, Италия; Гран при в Букурещ, Румъния – класирала се на първо място; два пъти в Белград, Сърбия – класирала се на второ и четвърто място. При второто си участие постига резултат 70 от 75, за което получава признанието на Федерацията и сертификата „Майстор на спорта“. Това е прецедент за България – дете на 14 години с такова признание.

След изключително драматичен финал 17-годишната Селин Али завоюва световната титла по ловна стрелба в дисциплината „Трап“ при девойките на Световното първенство в Лонато, където от 1 до 4 юли 2019 г. за световната шампионска титла спориха най-добрите стрелци на планетата. В шампионата участваха 616 стрелци от 86 държави. Селин достигна до златото след истинска драма, в която след „дузпи“ успя да пречупи изключително силната руска състезателка Татяна Саранская.

Това е заслужен успех за 17-годишното момиче и нейния баща Ниязи Ахмед, който ѝ е личен треньор.

Две последователни години, през 2016 и 2017 г., Селин е избрана за Спортист №1 на Община Айтос.

Сара ШАБАНОВА
София

Световната
шампионка по
ловна стрелба

СЕЛИН АЛИ

ЖЪЛТАТА КРАВА

Леля Айше беше засадила боб в градинката си. Заради хубавото време той бързо поникна.

Един ден тя тичешком излезе навън, след като чу силното мучене на крава. Жълтата крава на комшията беше влязла в градината, беше изпотъпкала и направо натъпкала вдън земя боба, който вече се беше изправил и раззеленил.

Леля Айше се вцепени, като видя пропиления резултат от своя труд. Жълтата крава с клатушкация се повод на главата й продължаваше да мучи силно пред обора. Ядосаната леля Айше тръгна към нея с първата яка тояга, която й попадна.

По това време се притича жената на комшията. Започна да говори нажалено:

- Вчера умря теленцето на горката... От сутринта три пъти къса оглавника си и търси рожбата си...

След тези думи леля Айше изпусна от ръце тоягата, която държеше. Гледайки жалните очи на жълтата крава, която ги доближи, започна да я гали по главата.

- Значи тя е мислела за рожбата си... - каза тя.

Напълно бе забравила боба...

Вижте колко подобава постъпката на леля Айше на думите на нашия любим Пейгамбер (с.а.с.):

«اتَّقُوا اللَّهَ فِي هَذِهِ الْبَهَائِمِ الْمُعْجَمَةِ.»

„Бойте се от Аллах по отношение на тези неми животни и не ги изтезавайте!“
(Ебу Давуд, Джихад, 44)

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ПРИ РАЗГОВОР ПО ТЕЛЕФОНА

Есселяму алейкум, мили приятели!

Телефонът ви звъни... зъъррр, зъъррр, зъъррр... Отговаряте: „Ало! Да!“. Отсреща някой ви задава въпрос: „Ало, кой е? С кого говоря?“. Малко се замисляте, после ви хваща яд и отговаряте също с въпрос: „Вие кой сте? Нали Вие ме търсите?“ ... Ядосано затваряте телефона.

Да, но ние сме мюсюлмани и това не ни подобава! Затова, както при всички останали разговори и срещи, така и при разговор по телефона трябва да се държим учтиво и възпитано и да спазваме някои етични правила като например:

- Когато чуем, че телефонът ни звъни, непременно трябва да отговорим и да проверим кой е... Може би обаждането е спешно!

- Ако номерът е непознат за нас, даваме на някого от нашите родители да отговори.

- Ако обажданият се е някой от нашите родители, близки или приятели, непременно отговаряме.

- Преди да отговорите на позвъняването, е обичайно да се каже: „Хаир да е,

иншаллах (Дано да е за добро)!“

- Не е учтиво по телефона да отговаряме с твърд и груб глас, като казваме само: „Ало!“, „Да!“, „Кой е?“, „С кого говоря?“ „Слушам!“, „Кажи!“ и т.н.

- Когато разговаряме по телефона, би трябвало да се отнасяме любезно, както бихме се държали пред самия човек, с когото говорим.

- Да спазваме добрия тон и да отговаряме с думите: „Селямун алейкум!“, „Здравейте!“ или „Добро утро; добър ден; добър вечер!“ ... С тези поздравии трябва да започваме и когато ние търсим някого по телефона.

- Трябва да говорим свързано и спокойно, да не се сърдим и да не обиждаме с непристойни въпроси, отговори и изрази човека, с когото говорим.

- Дългите разговори по телефона са нездравословни, затова трябва да бъдем ясни и кратки.

- Когато затваряме телефона, да казваме: „Естевдиукумуллах“ или „Аллаха еманет“ (Поверявам Ви на Аллах)!“, „Селямун алейкум“, „До скоро чуване“, „Приятен ден; приятна вечер; приятни сънища!“, „Много поздравии...!“ и т.н.

Али не можа да мигне цяла нощ. Много беше разстроен от това, че не отговори положително на предложението на Пейгамбера, който го гледаше от малък и при когото всъщност бе израснал. Та Мухаммед (с.а.с.) беше любимият му човек!

Помисли си, че този прекрасен човек не би сторил нищо погрешно. Беше решил и пречката, свързана с баща му: „Ще крия от баща си, че съм приел новата религия. И толкова!“.

С нетърпение изчака да настъпи утрото. Когато Пратеника (с.а.с.) излезе от стаята си, Али, развълнуван, се приближи до него и каза:

- Чичо, какво беше това, което изрече вчера?

С блага усмивка на лицето си Расулюллах му отговори:

- Ля иляхе илляллаху вахдеху ля шерике лех (Няма друг Бог освен Аллах, Той е единствен и няма Той съдружник). Изрича се това и се отричат идолите Лят и Узза.

Али и без това чакаше този момент. С огромно желание повтори думите, изречени от Мухаммед (с.а.с.), и така стана един от първите мюсюлмани.

След години Хазрети Али разказваше:

„В понеделник Мухаммед (с.а.с.) беше изпратен като Пейгамбер, във вторник аз приех исляма. Аз съм първият мъж, кланял намаз с Пратеника. Никога не съм се отделял от него. Никога не мога да забравя как когато се разхождахме заедно около Мекка, всяко дърво и всяка планина го поздравяваха с думите: „Есселяму алейке, я, Расуляллах!“ „Мир на теб, о, Пратенико на Аллах!“.

В началото Пейгамбера (с.а.с.) извършваше ибадетите си тайно. Когато настъпваше време за намаз, той излизаше извън Мекка. И Хазрети Али тайничко го последваше. Заедно кланяха намаз, при свечеряване пак заедно се връщаха у дома.

Фатима, майката на Али, когато разбра, че Мухаммед (с.а.с.) призовава хората към новата религия, се обърна към Ебу Талиб с думите: „Притеснявам се, че Али постоянно се движи около Мухаммед. Страх ме е да не му се случи нещо лошо“.

Тези думи накараха Ебу Талиб да пристъпи към действие и той тръгна след Мухаммед (с.а.с.) и Али. Най-накрая двамата спряха в една долина и почнаха да кланят намаз. Учуден, Ебу Талиб ги наблюдава известно време. Много мисли върху въпроса: „Къде е божеството, на което се кланят?“. Движенията, които извършваха, събудиха любопитството му. Отиде при тях и попита:

- О, Мухаммед! Каква е тази религия?

- Чичо! Това е религията на Аллах.

Това е религията на меляикетата на Аллах. Това е религията на пейгамберите на Аллах. Това е религията на праотеца ни Ибрахим. Аллах ме избра и ме изпрати като Пейгамбер на цялото човечество. Чичо, ти си най-подходящият човек, който може да ме последва в това, към което призовавам, и да ми помогне.

- Аз не мога да се отвърна от религията на предците си. Ти продължавай в религията си... Кълна се, докато аз съм жив, никой не може да ти навреди!

След което Ебу Талиб се обърна към сина си и каза:

- Сине, и ти ли го следваш?

- Тате, аз повярвах в Аллах и Неговия Пратеник!

- Той може да те прикани единствено към добро. Ти се придържай силно към неговия път и никога не се отделяй от него.

Думите на Ебу Талиб много зарадваха Мухаммед (с.а.с.) и Хазрети Али. Младият Али вече по-уверено щеше да следва Пейгамбера и да бъде най-големият му помощник и призоваващ по неговия път.

НАПЪТСТВОТО, КОЕТО ИДВА С ИСЛЯМА

В първия ден, когато получи божественото откровение - вахий, Пратеника Мухаммед (с.а.с.) излезе да се поразходи по полята извън града, за да се успокои.

По това време Джебраил се яви пред него в човешки образ. Удари петата си в земята и оттам бликна извор, след това Джебраил (а.с.) почна да взема абдест.

Пейгамбера (с.а.с.) внимателно го наблюдаваше. След което и той извърши ритуалното измиване абдест по примера на Джебраил. Хазрети Джебраил му показа как да кланя намаз. И заедно с Пейгамбера кланяха два рекята намаз.

Впечатляващо е, че веднага след първия вахий намазът се оповестява като първия ибадет. Така той се превръща в първото действие на вярата. Намазът заема централно място в изграждането на ислямския начин на живот. Той е толкова важен, че се нарежда на второ място след имана.

Всевишния Аллах определя намаза като показател за вярата и по-най добрия начин я показва на вярващия именно чрез намаза.

Единствено чрез намаза може да се постигне здравословен религиозен живот. Намазът става главен фактор и при оформянето и развитието на характера на мюсюлманина.

Мухаммед (с.а.с.) се прибра вкъщи със сърце, изпълнено с радостта от намирането на красотата, която беше пожелал да открие. Разказа за видяното и преживяното на съпругата си Хазрети

Хатидже и ѝ показа как да вземе абдест. След това заедно кланяха намаз.

През това време един юноша в дома им ги наблюдаваше. Този юноша беше Али, синът на Ебу Талиб - чичото на Пратеника (с.а.с.), когото той беше настанил у тях, за да улесни бедния си чичо поне малко.

Али наблюдаваше Расулюллах (с.а.с.) с възхищение. Тези движения, извършвани от него по време на намаза, ги виждаше за пръв път. Всъщност движенията по време на намаза бяха най-благородното заставане пред Аллах.

Но щом не бяха застанали пред някой идол, къде беше божеството, пред което се кланяха? Или пък беше невидимо?

Али продължи да размишлява върху тези неща, докато Хазрети Мухаммед и Хатидже (р.анха) не приключиха с намаза. След това се обърна към тях и с любопитство попита:

- Какво означават тези движения, които извършвахте?

- Това е религията, която е изпратена от Аллах. Призовавам те да повярваш в Единствения Аллах и само на Него да служиш, също така да отречеш идолите Лят и Узза, които нито могат да помагат, нито да навредят на някого.

- Аз никога не съм чувал за тази религия. Трябва да се посъветвам с баща ми.

- Али! Ако няма да приемаш новата религия, не споменавай на никого за нещата, които ти разказах. Запази ги в тайна.

ЗА БИДАТ НЯМА МЯСТО В РЕЛИГИЯТА

Малкият Кенан видя, че майка му пусна един от телевизионните канали, и седна пред телевизора да гледа заедно с нея. Излъчваха религиозно предаване, но след малко звънна телефонът и майка му стана да отговори. По думите ѝ Кенан разбра, че тя разговаря с леля му Нериман, а той продължи да следи предаването.

Когато Халиме ханъм затвори телефона и се върна, попита:

- За какво се говори в предаването, Кенане? За съжаление, изпуснах неговото начало.

Кенан отвърна:

- Ходжата тук спомена нещо за бидат, но аз нищо не можах да разбера!

Халиме ханъм се досети, че Кенан може би иска да научи значението на тази дума и разясни накратко:

- Бидатът е нещо, което не е съществувало в ислямската религия, но впоследствие е вмъкнато в нея от хората. И въпреки че подобен бидат може да бъде възприет от мюсюлманите като част от религията, той няма основа в Свещения Коран и суннета на Пейгамбера (с.а.с.). Именно затова учените постоянно ни съветват да страним от нововъведенията и да не вършим бидати...

ДЖУМА НЕ СЕ ПРОПУСКА, ПРИЯТЕЛИ!

Селямун алейкум!

Доколкото ми е известно, над 70 на сто от повърхността на Земята е покрита от вода. Става въпрос за огромен световен океан, който се състои от морета и океани. Реките, които се образуват от сливането на водните капки, тръгват от изворите си и се вливат в моретата и океаните. Както се казва, капка по капка вир става...

А когато мюсюлманин се събере с мюсюлманин, се създава малка общност, наречена джемаат, а след това и световната мюсюлманска общност - уммет...

Всеки мюсюлманин има своята тежест, но стойността на общностите, които образуват мюсюлманите на различни места, е по-голяма. В религиозната литература тези общности се наричат джемаат и са пряко свързани с джамията. Още по-голям и по-ценен е умметът, който представлява съвкупност от всички мюсюлмански общности в световен мащаб. Това е ислямската общност, уммет-и Мухаммед.

Всеки от нас като мюсюлманин е част от ислямския уммет.

Нашите общи вярвания и ценности ни правят уммет, така както съединяването на водорода и кислорода образува водата - H₂O. Подобно на водата, която може да е с различен вкус, цвят и мирис, мюсюлманите също си имат различни особености. Но в крайна сметка всеки мюсюлманин следва едни и същи общи верски принципи.

Всеки мюсюлманин вярва в съществуването и единството на Аллах. Приема Хазрети Мухаммед за последен Пратеник на Аллах. Потвърждава донесеното от него. Но тези общи ценности не се ограничават само в рамките на вярата, а имат и практическо изражение. Например всеки мюсюлманин по време на намаз се обръща в посока къбле, т.е. към Кябе.

За подчертаване значението на общността, изградена върху общи верски принципи, Аллах е пожелал мюсюлманите всяка седмица в петъчния ден да се събират на едно място. Заповядал е също това да бъде в определен час и е съобщил, че в този час, в който е вложил специално значение, се приемат молбите на вярващия.

Именно в този час мюсюлманите се събират на едно място и кланят джума намаз. Същинската част на този намаз е проповедта хутбе. От високото място, наречено минбер, хатибът всяка седмица напомня съществуването и единството на Аллах, пейгамберската мисия на Хазрети Мухаммед, както и наставлява да се боим от Аллах и да извършваме добрини. Накрая мюсюлманите заедно отправят дуа към Аллах, след това се обръщат към къбле и следвайки имама, изпълняват намаза.

Ето защо денят джума е седмичен празник за вярващите. Затова и ние не трябва да пропускаме джума и възможността да заявим принадлежността си към уммета на Мухаммед (с.а.с.).

ХИЛЯЛ

За връзка: hilal.dergi@abv.bg

